

Perico Sambeat: «La diferència cultural amb la resta d'Europa era tremenda i causada pel franquisme»

Parlem amb el reputat saxofonista valencià sobre el seu nou disc, 'Atlantis', i el seu concert al Festival de Jazz de València amb el mític contrabaixista Ron Carter

Perico Sambeat | Arxiu

Perico **Sambeat** és un dels vents més reputats del panorama jazzístic tant valencià com estatal. Enguany, el saxofonista ha publicat un nou treball, *Atlantis* (Nuba Records, 2022), en què expandeix els horitzons rítmics i estilístics del jazz acompanyat d'un quartet de luxe: Pablo Menares (contrabaix), Rodrigo Recabarren (bateria) i Fabio Almazán (pianista). A més, el valencià també ha estat notícia per protagonitzar una icònica actuació al Festival de Jazz de València amb el llegendari contrabaixista estatunidenc **Ron Carter**, un dels instrumentistes que més discos de jazz ha gravat en la història. Repassem amb **Sambeat** aquest nou disc, la seva actuació amb **Carter** i les seves impressions sobre les escenes del jazz d'aquí i arreu.

Enguany, fas 60 anys i també se'n compleixen 40 des que vas ingressar al Taller de Músics per començar a estudiar jazz. T'imaginaves haver pogut fer tot el que has fet des d'aleshores?

Em sento molt afortunat d'haver pogut dur a terme el que en aquell moment era un somni. No és que tinguéssim moltes expectatives de futur, però ja estimava bojament la música i m'hi vaig posar

de ple amb tota la meva energia.

Què ha canviat en el món del jazz en aquest temps?

Ha canviat en moltíssims aspectes. Quan vaig començar amb el jazz, jo era un gran amant del jazz clàssic i del *straight ahead*. Tanmateix, als anys vuitanta aquesta tendència anava molt de baixada i tan sols funcionaven els grups de jazz fusió, malgrat que hi havia uns pocs artistes, com **Bobby Hutcherson**, que seguien mantenint viva la flama dels estils més tradicionals. La veritat és que vaig viure amb alegria el ressorgiment del jazz clàssic i de veure que no era l'únic jove que anhelava tots aquells estils. En aquella època van començar a reivindicar el jazz tradicional gent destacada com els germans **Marsalis** o **Donald Harrison**.

Era impressionant la tirada que tenia el jazz fusió en aquella època. Em ve al cap el concert de Pat Metheny al Festival de Jazz de Montreal, amb més de 100.000 persones!

Bé, **Pat Metheny** sempre ha estat molt conegut. Jo l'admiro moltíssim perquè sempre ha estat molt fidel al jazz. Fa la seva fusió des d'un coneixement profund del gènere i toca increïblement bé. Però a part de grups meravellosos de jazz fusió, que eren fills artístics de **Miles Davis**, també hi havia una gran corrent de *soft jazz*, com ara **Dave Grusin** o **Spyrogyra**, que omplien teatres i feien un jazz molt feliç, malgrat que a mi no em feia gaire feliç, la veritat...

Video: <https://www.youtube.com/watch?v=l4jlbLYE3gQ>

I com ha canviat el jazz a nivell més local?

Ha canviat bestialment. En aquell moment érem quatre gats i t'asseguro que ens coneixíem tots els músics de jazz d'Espanya. En canvi, avui dia hi ha una infraestructura gegantesca: escoles de música, escoles superiors... Això era impensable en aquella època. Jo em vaig mudar a Barcelona l'any 1982 perquè hi havia l'aula de música moderna i jazz, que en aquell moment era l'única escola de jazz coneguda de l'estat. Després, ja vaig conèixer que havien inaugurat una escola al Raval, el Taller de Músics, i hi he acabat forjant una relació que dura fins avui en dia.

Ara, publiques 'Atlantis'. És un disc molt eclèctic i que beu de molts llocs diferents, oi?

Així és. L'últim disc, *Ofrenda* (Nuba Records, 2019), era una mica més clàssic tot i emmarcar-se dins del jazz contemporani. Però per a *Atlantis* volia obrir les portes a altres horitzons.

Creus que una de les grans particularitats del disc són les diferents mètriques rítmiques que utilitzes?

Crec que has endevinat la tecla! Vaig escollir els músics que m'acompanyen tant pel seu eclècticisme estilístic com per la riquesa rítmica que pensava que podien aportar. Per això, vaig apostar per rodejar-me de músics més propers a la música llatina. Hi ha dos xilens, Pablo Menares (contrabaix) i Rodrigo Recabarren (bateria), i el cubà Fabio Almazán (pianista) i els vaig escollir perquè volia músics que no fossin tan propers a la rítmica del *straight ahead*. Estic molt content d'haver pogut treballar amb ells i del resultat final.

Parlem del concert que vas fer fa dues setmanes al Palau de la Música Valenciana acompanyant Ron Carter. Com va sorgir?

En aquest cas he de dir, novament, que em sento increïblement afortunat. Tot comença quan el festival em truca a les cinc de la tarda i m'explica que **Ron Carter** no tenia disponible el seu trio perquè havien quedat atrapats a l'aeroport d'Amsterdam per problemes amb el vol. Quan l'organització del festival va parlar amb **Carter**, va dir que volia tocar amb músics locals i em van preguntar si jo podia! La veritat és que em vaig quedar una mica flipat, perquè quasi semblava una trucada de broma. Però, no, era cert i vaig parlar una mica amb l'organitzador i vam pensar que **Albert Sanz** podia ser l'altre músic que l'acompanyés. I bé, vaig trucar l'**Albert** i els dos estàvem encantadíssims. Va ser una oportunitat única en la vida, i més, en la seva gira de comiat.

Perico Sambeat amb Ron Carter i Albert Sanz al Festival de Jazz de València Foto: Arxiu

Vau adaptar-vos al seu repertori o el concert va ser més aviat improvisat?

Bé, últimament amb el **Foursight Quartet** -el quartet de **Carter**-, acostuma a fer sempre estàndards. Llavors, ell, després de la trucada dels organitzadors, em va trucar personalment i em va demanar que li féssim una llista d'estàndards i així ho vam fer. Al concert, en un principi, vam començar seguint la llista, però al cap d'un parell de temes la vam deixar de seguir perquè ell ens anava dient: fes una intro del tema que vulguis, o fes una coda del que et vingui de gust... Hi va haver un enlairament creatiu i d'interacció màgica que va durar fins al final del concert. Com deia abans, va ser un regal i vam tenir una gran sort.

Que us truqués per tocar a tu i l'Albert parla molt bé de vosaltres dos a títol personal, però també de l'escena jazz local, oi?

Sí, això és una reflexió que va fer el meu estimat Jorge García -que també ha fet el text de promoció d'*Atlantis*-. Ell deia que això era impensable fa 20 o 30 anys i que li feia molt feliç que l'escena local del jazz hagi crescut tant com per poder substituir músics en aquest tipus d'ocasions. Jo vaig ser de les primeres generacions, quen pràcticament érem quatre i, ara, hi ha noves generacions que toquen increïble i amb idees fresques i noves i, sens dubte, això és una alegria.

Que vosaltres fóssiu la primera generació és fruit de l'aïllacionisme del franquisme?

Sí, és una reflexió que m'he fet molts cops perquè recordo perfectament quan vaig tocar per primer cop al Club Ronnie Scott de Londres l'any 1993 i em vaig adonar que l'escena londinenca era d'una qualitat espectacular. Però el que més em cridava l'atenció era que gent fins i tot més gran que jo veneraven els mestres i músics de jazz que ja havien mort. Clar, jo hi pensava i a l'Estat espanyol l'única figura que hi havia d'aquest nivell era **Tete Montoliu** i encara era viu en aquella època! La diferència cultural amb la resta d'Europa era tremenda i, sens dubte, era causa del franquisme. Per posar-te un altre exemple, els músics de jazz que vivien a París feien llargues gires per Europa i mai passaven per cap lloc de l'estat.